

© Vijeće Evrope/Evropski sud za ljudska prava, 2012. Ovaj prevod je realiziran zahvaljujući pomoći Fonda povjerenja Vijeća Evrope (www.coe.int/humanrightstrustfund). On ne obavezuje Sud. Ako su vam potrebne dodatne informacije, pogledajte naznaku o autorskim pravima na kraju ovog dokumenta.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Informativna bilješka o sudskoj praksi Suda br. 96

April 2007.

Gebremedhin [Gaberamadhien] protiv Francuske - 25389/05

Presuda od 26.4.2007. [Drugi odjel]

Član 13

Učinkoviti pravni lijek

Nepostojanje pravnog lijeka sa automatskim suspenzivnim učinkom protiv naloga kojim se tražitelju azila, koji čeka u aerodromskoj čekaonici, odbija ulazak na francuski teritorij i nalaže njegovo protjerivanje: *povreda*

Član 5

Član 5, stav 1(f)

Sprječavanje neovlaštenog ulaska u zemlju

Kontinuirani pritvor tražitelja azila u aerodromskoj čekaonici nakon izricanja privremene mjere Suda, temeljem pravila 39, da istog ne bi trebalo protjerati u zemlju porijekla: *nema povrede*

Činjenice: Podnositelj predstavke je državljanin Eritreje. Godine 1998. on i njegova porodica protjerani su iz Etiopije u Eritreju, gdje je radio kao novinar i fotograf jednih nezavisnih novina. Godine 2000. on i urednik tih novina uhapšeni su, navodno, pod optužbom vezanom za njihove profesionalne aktivnosti. Obojica su bili u zatvoru nekoliko mjeseci. U septembru 2001. podnositelj predstavke pobjegao je iz zemlje. Uhapšen je i ispitivan u vezi sa njegovim prijateljem, i podvrgavan je mučenju. Bio je u zatvoru šest mjeseci prije nego je uspio pobjeći iz zatvorske bolnice, u koju je prebačen jer je obolio od tuberkuloze. Pobjegao je

u Sudan, odakle je, vjerujući da mu je život u opasnosti, otputovao u Južnu Afriku. Koristeći sudanski pasoš na tuđe ime i bez ikakvih putnih isprava stigao je na aerodrom Charles de Gaulle, u Parizu. Dana 1. jula 2005. tražio je odobrenje za ulazak na francuski teritorij kako bi podnio zahtjev za azil kod francuskih vlasti. Smješten je u aerodromsku čekaonicu. Dana 5. jula 2005., nakon razgovora sa podnositeljem predstavke, Francuska agencija za izbjeglice i osobe bez državljanstva (OFPRA) izdala je mišljenje da podnositelja predstavke ne bi trebalo pustiti u Francusku zbog nedosljednosti u njegovim tvrdnjama koje ukazuju da je pokušao krivotvoriti svoju prošlost. Sljedećeg dana Ministarstvo unutrašnjih poslova odbilo je prihvatiti podnositelja predstavke na francuski teritorij temeljem azila i izdalo je uputu da se isti protjera u Eritreju ili neku drugu državu koja bi ga zakonito mogla prihvatiti. Da je podnositelju predstavke dopušteno da uđe u zemlju, granična policija bi mu izdala propusnicu temeljem koje bi mogao ući u zemlju i ostati 8 dana u okviru kojih može podnijeti zahtjev za azil kod relevantnih vlasti u skladu sa redovnim postupkom traženja azila. Osobe koje nisu prihvaćene, odmah se protjeruju.

Podnositelj predstavke podnio je hitni zahtjev upravnom sudu, tražeći dozvolu za ulazak u zemlju radi podnošenja zahtjeva za azil. U svom zahtjevu je naglasio da ga progone i da mu je život u opasnosti. Narednog dana, 8. jula 2005., u hitnom postupku, sudija je odbacio njegov zahtjev.

Podnositelj predstavke podnio je predstavku Evropskom sudu za ljudska prava, koji je 15. jula 2005. ukazao Vladi Francuske, temeljem pravila 39 Poslovnika Suda (privremene mjere) da nije poželjno, zasada, da se isti protjera u Eritreju. Podnositelj predstavke je u to vrijeme još uvijek bio u aerodromskoj čekaonici na aerodromu Roissy. Dana 20. jula 2005. francuske vlasti, temeljem privremene mjere Evropskog suda, dozvolile su podnositelju predstavke da uđe u zemlju i tamo ostane 8 dana kako bi posjetio Prefekturu i podnio zahtjev za privremeni boravak radi podnošenja zahtjeva za azil. Podnositelj predstavke je poduzeo ove radnje i dobio francusku dozvolu boravka u trajanju od 1 mjesec, čime mu je omogućeno da podnese zahtjev za azil kod OFPRA. U novembru 2005. OFPRA mu je dodijelila status izbjeglice.

Pravo: Član 13 u vezi sa članom 3 – prema francuskom zakonu, odluka kojom je uskraćen ulazak u zemlju predstavljala je prepreku za podnošenje zahtjeva za azil. Štaviše, takva odluka je odmah izvršna, što znači da je dotična osoba mogla biti odmah protjerana u onu zemlju iz koje osoba tvrdi da je pobjegla. U ovom konkretnom slučaju, nakon primjene pravila 39 Poslovnika Suda, podnositelju predstavke je dopušteno da uđe u zemlju, te je, dakle, imao mogućnost da podnese zahtjev za azil kod OFPRA, koja mu je dodijelila status izbjeglice. Od tog momenta, Ženevska konvencija od 28. jula 1951., koja se odnosi na status izbjeglica, spriječavala je njegovo protjerivanje. Podnositelj predstavke, shodno tome, nije više bio žrtva navodne povrede člana 3.

Sud je smatrao da su navodi podnositelja predstavke u vezi sa rizikom od mučenja u Eritreji dovoljno uvjerljivi da bi se njegova tužba mogla "razmatrati" temeljem člana 3. Podnositelj predstavke se, prema tome, mogao pozvati na član 3 u vezi sa članom 13. Odredbe potonjeg člana zahtijevaju da strani državljani za koje je određeno protjerivanje u zemlje za koje se razumno vjeruje da postoji rizik od podvrgavanja lošem postupanju suprotnom članu 3 moraju imati pristup pravnom lijeku protiv takve odluke koja ima suspenzivni učinak. Za tražitelje azila koji tvrde da im prijeti takav rizik i kojima je već dozvoljen ulazak na francusku teritoriju, francuski zakon omogućava postupak koji ispunjava neke od ovih zahtjeva. Međutim, taj postupak se ne primjenjuje, na primjer, na osobe, koje se pojave na granici nakon što stignu na aerodrom, a koje tvrde da im prijeti takav rizik. Da bi podnijeli zahtjev za azil kod OFPRA, strani državljani moraju biti na

teritoriji Francuske. Ako se pojave na granici, ne mogu podnijeti takav zahtjev osim ako im se prije toga ne dozvoli ulazak u zemlju. Ako nemaju neophodne papire u tom smislu, prvo moraju tražiti odobrenje za ulazak u zemlju po osnovu traženja azila. U tom slučaju ostaju u "čekaonici" dok vlasti ne ispitaju da li je njihov namjeravani zahtjev za azil "očigledno neosnovan". Ukoliko vlasti smatraju da je zahtjev "očigledno neosnovan", odbiće dotičnoj osobi zahtjev za ulazak u zemlju. U tom slučaju, osoba se protjeruje i nema priliku tražiti azil pred OFPRA. Iako se dotični pojedinac može obratiti upravnim sudovima, tražeći da ukinu odluku kojom mu se odbija zahtjev za ulazak u zemlju, takav zahtjev ne odlaže izvršenje i nema nikakvo vremensko ograničenje. Doduše, pojedinac može zahtijevati hitno postupanje, što je u ovom slučaju podnositelj predstavke uradio, ali bez uspjeha. Međutim, ni ovaj pravni lijek nema automatsko suspenzivno djelovanje, te se dotična osoba također može protjerati prije nego sudija donese odluku. S obzirom na važnost člana 3 i nepopravljivu prirodu štete koja bi mogla nastati ukoliko se rizik mučenja ili nehumanog postupanja materijalizira, član 13 zahtijeva da, kada država članica odluči protjerati strano lice u zemlju za koju se s razlogom vjeruje da bi lice bilo izloženo riziku te prirode, dotična osoba mora imati pristup pravnom lijeku sa automatskim suspenzivnim dejstvom (pravni lijek sa takvim dejstvom "u praksi" nije dovoljan). Podnositelj predstavke nije imao pristup takvom pravnom lijeku dok je boravio u čekaonici.

Zaključak: povreda (jednoglasno).

Član 5(1)(f) – Nakon što je stavljen u "čekaonicu" aerodroma 1. jula 2005., i prije nego je dobio dozvolu ulaska u Francusku 20. jula, podnositelj predstavke je bio "lišen slobode". Dana 15. jula Sud je odlučio ukazati Vladi Francuske, temeljem pravila 39 Poslovnika Suda, da bi bilo poželjno i u interesu strana u postupku i pravilnog vođenja postupka pred Sudom da se podnositelj predstavke ne protjeruje u Eritreju do ponoći 30. augusta 2005. Shodno tome, od 15. jula 2005. pa nadalje Vlada nije mogla protjerati podnositelja predstavke u Eritreju a da time ne prekrši svoje obaveze prema Konvenciji. Međutim, ništa je nije sprječavalo da ga protjera u neku drugu zemlju, pod uvjetom da postoje garancije da ga vlasti te druge zemlje neće poslati u zemlju na koju upućuje Sud. Shodno tome, pritvor podnositelja predstavke u tom smislu, nakon primjene pravila 39, može se smatrati "zakonitim" pritvorom osobe "protiv koje su poduzete radnje u cilju deportacije ili izručenja" u smislu člana 5(1)(f) Konvencije. Pored toga, tamo gdje, nakon primjene pravila 39, vlasti ne budu imali druge mogućnosti glede deportacije nego da oslobode lice iz pritvora, što znači da mu moraju odobriti ulazak u zemlju, može se pokazati neophodnim da se lice zadrži u pritvoru ali samo onoliko vremena koliko je neophodno da vlasti provjere da li je njegov ulazak u zemlju zakonit. To se može smatrati "zakonitim pritvorom osobe u cilju sprečavanja neovlaštenog ulaska u zemlju" u smislu člana 5(1)(f).

Vlada je tvrdila da je to bio slučaj u odnosu na podnositelja predstavke i da Sud nije imao nikakve dokaze koji su upućivali da je između 15. i 20. jula podnositelj predstavke bio proizvoljno lišen slobode. Ukratko, Sud je prihvatio da je pritvor podnositelja predstavke u "čekaonici" nakon 15. jula 2005. predstavljao "zakoniti pritvor osobe radi sprečavanja neovlaštenog ulaska u zemlju" u smislu člana 5(1)(f).

Zaključak: nema povrede (jednoglasno).

Član 41 – Nematerijalna šteta: utvrđivanje povrede predstavlja pravično zadovoljenje.

© Vijeće Evrope/Evropski sud za ljudska prava, 2012.

Službeni jezici Evropskog suda za ljudska prava su engleski i francuski. Ovaj prevod je realiziran zahvaljujući pomoći Fonda povjerenja Vijeća Evrope (www.coe.int/humanrightstrustfund). On ne obavezuje Sud, niti Sud preuzima bilo kakvu odgovornost za njegov kvalitet. On može biti preuzet sa baze podataka sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava, HUDOC, (<http://hudoc.echr.coe.int>) ili bilo koje druge baze podataka kojoj ga je Sud proslijedio. On može biti reproduciran u nekomercijalne svrhe pod uslovom da puni naziv predmeta bude citiran, zajedno sa navedenom naznakom o autorskim pravima i pozivanjem na Fond povjerenja za ljudska prava. Poziva se bilo koja osoba koja želi da se služi ovim prevodom, u potpunosti ili djelomično, u komercijalne svrhe da kontaktira publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou toute autre base de donnée à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante: publishing@echr.coe.int.

© Vijeće Evrope /Evropski sud za ljudska prava
Ovaj sažetak Registrara nije obavezujući za Sud.

Kliknite ovdje za [Informativne bilješke o sudskoj praksi](#)

